

Maliye Çalışmaları Dergisi

Journal of Public Finance Studies

DOI: 10.26650/mcd2023-1269186

Araştırma Makalesi / Research Article

Kırklareli Üniversitesi'nin Kent Ekonomisine Katkısı

Kırklareli University's Contributions to the Local Economy

Yusuf CENGİZ¹, Naci Tolga SARUÇ²

¹Ars. Gör., Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü, Kırklareli, Türkiye

²Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi Maliye Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID: Y.C. 0000-0002-0287-9587;
N.T.S. 0000-0003-0716-3040

Corresponding author:

Yusuf CENGİZ,
Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi Maliye Bölümü, Kırklareli, Türkiye
E-mail: yusufcengiz@klu.edu.tr

Submitted: 22.03.2023

Revision Requested: 02.04.2023

Last Revision Received: 15.05.2023

Accepted: 16.05.2023

Published Online: 22.05.2023

Citation: Cengiz, Y., & Saruc, N.T. (2023). Kırklareli Üniversitesi'nin kent ekonomisine katkısı. *Maliye Çalışmaları Dergisi-Journal of Public Finance Studies*, 2023; 69, 31-47. <https://doi.org/10.26650/mcd2023-1269186>

ÖZ

Yükseköğretim kurumları, sunmuş olduğu eğitim hizmetinin yanı sıra kuruldukları bölgelerde kalkınmaya destek olan ekonomik bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Üniversiteler beşerî sermayeyi geliştirip ekonomik aktiviteyi canlandırırken aynı zamanda nihai olarak kalkınmaya destek olan kurumlardandır. Bu çalışmada 2007 yılında kurulan Kırklareli Üniversitesi'nin Kırklareli ekonomisine doğrudan, dolaylı ve uyarılmış katkıları ele alınmıştır. Çalışmanın amacı Kırklareli Üniversitesi'nin yapmış olduğu toplam harcamalar, yükseköğretimin bir parçası olan öğrencilerin yapmış olduğu harcamalar ve genel itibarıyla istihdam edilen personelin ekonomide ortaya çıkarmış olduğu ekonomik değerın tespit edilmesidir. Bu kapsamda Kırklareli Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının tespiti amacıyla 393 öğrenciyi anket uygulaması yapılmıştır. Elde edilen verilere göre öğrencilerin aylık ortalama harcaması 3144 TL'dir. Bu kapsamda öğrenci harcamalarının kent ekonomisine etkisi yaklaşık 650 milyon TL'dir. Ayrıca üniversite bütçesinden yapılan personel harcamaları öğrenci harcamalarından kaynaklanan toplam dolaylı istihdam etkisi 5563 kişidir. Doğrudan ve dolaylı olarak toplam gelir etkisi ise 820 milyon TL'dir. Doğrudan ve dolaylı etkilere ek olarak çalışmada 2.673.830.832 TL uyarılmış gelir ve 20.623 uyarılmış istihdam etkisinin ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Uyarılmış toplam gelir etkisi ilin GSYH'sinin yaklaşık %8'ini oluşturmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre Kırklareli Üniversitesi kendi bütçesinden yaptığı harcamalar ve öğrenci harcamalarıyla, yaratmış olduğu istihdam verileriyle kent ekonomisinde önemli bir paydaştır.

Anahtar Kelimeler: Kırklareli ekonomisi, üniversite bütçesi, ekonomik etki, öğrenci harcamaları

ABSTRACT

In addition to providing an educational function, higher education institutions have emerged as economic actors who contribute to the growth of the areas where they are based. Universities produce human capital, boost economic activity, and also assist development. This research examines the direct, indirect, and induced benefits that Kırklareli University, founded in 2007, provides to the local economy. The purpose of this research is to calculate the overall expenditures incurred

by Kırklareli University, the expenditures incurred by higher education students, and the economic worth of the employed workforce in general. In this regard, a questionnaire was administered to 393 Kırklareli University students to establish their expenses. According to the collected data, students' average monthly spending is 3,144 TL. From this perspective, the economic effect of student spending on the city is around 650 million TL. In addition, the indirect employment impact of staff expenses from the university budget and student spending involves a total of 5,563 individuals. The entire direct and indirect revenue impact is 820 million TL. In addition to the direct and indirect benefits, the research has projected the university to generate 2,673,830,832 TL in induced revenue effects and to have an induced employment impact of 20,623 individuals. The total induced impact regarding income accounts for around 10% of the province's gross domestic product. According to the findings, Kırklareli University has been a significant participant in the city's economy due to how it spends from its own budget, its student expenditures, and the employment statistics it has generated.

Keywords: Kırklareli economics, university budget, economic impact, student expenditures

EXTENDED ABSTRACT

Higher education institutions contribute to the development of local economies. Universities advance society by promoting the development of human capital and stimulating the economy. Türkiye has 210 higher education institutions, comprised of 129 state institutions, 77 foundations, and four foundation vocational schools. According to theory, universities have direct, indirect, and induced effects on local revenue and employment. What institutions spend on their workers demonstrates their direct impact on income, while their employment levels demonstrate their direct impact on employment. Revenue may be indirectly affected by non-personnel and student costs that come from the university's budget and associated working capital. The service level per employee is used to achieve indirect employment benefits. and is calculated by dividing the contributions from the service sector to the gross domestic product by the number of employees in the service industry. To calculate the indirect employment effect, divide the indirect income impact by the service output per person.

Universities stimulate the local economies where they are located. The stimulus effect involves the construction of a bigger influence via the multiplier effect, depending on the university's direct and indirect revenue impacts on the local economy. Kırklareli is a province in the Marmara Region and is estimated to have had a GDP of 25 billion TL in 2020 and a per capita income of 67,970 TL. The industrial sector produces 47% of the province's national income, while the service sector contributes 40%. Thus, the industrial and service sectors continue to influence the city's expansion. 12 faculties, one conservatory, one college, seven vocational high schools, and 15 application and research centers will comprise Kırklareli University in 2021. In the academic literature, numerous studies have examined the economic contributions from these types of institutions in various provinces, as well as universities' contributions to local economies. The effect of universities on local economies has been judged to be too significant to ignore. The current study assesses the direct and indirect consequences of Kırklareli University's 2007 founding on the Kırklareli economy. The objective of this study is to assess the total expenditures Kırklareli University makes, the costs higher education students incur, and the full economic value of all employed personnel. Student expenditures need to be determined in order to display the indirect effect of revenue in its totality. In this context, a survey of 393 students was conducted to assess the cost of attending Kırklareli University. The recommendation has been made that educational expenses should be allocated differently. Information about the types of housing (e.g., rent, dormitory, homestay) during university education, region where the family resides, family

income level, occupation and education status of the head of the family, total number of family members, and number of employees are required to reveal students' demographic profiles. To identify spending, information on housing expenses, food expenditures, education, clothing, energy, sports and cultural activities, personal care, communication, and health costs are also grouped together. According to the collected data, monthly student expenditures average 3,144 TL. Housing, food, and clothing costs make up the greatest share of overall expenditures, in that order. On average, students reported residing in the city for nine months. The effect of student expenditures on the city's economy is around 650 million TL in this context. Kırklareli University employed a total of 1,299 people as of 2022, consisting of 827 academicians, 296 administrative personnel, and 176 employees. Around 130 million TL of the university's budget are allocated for personnel expenditures. Based on these figures, Kırklareli University has a direct revenue impact of 130 million TL in terms of personnel expenditures and a direct employment impact of 1,299 people. The indirect employment effect is calculated using the number of service sector employees, the service sector's contribution to the local income, and the service production value per person. According to the relevant data, Kırklareli University's budget has an indirect impact on the employment of 542 employees. The indirect employment impact from student fees comparably affects 5,015 individuals, with a consequent total of 5,563 indirect employment impacts in total. As part of Kırklareli University's indirect revenue contribution to the city, non-personnel expenses total around 70 million TL. In addition to the non-personnel expenditures made from the university's budget, the indirect revenue impact includes non-personnel expenditures and student expenditures made by circulating the capital enterprises. The entire indirect and direct revenue impact comes to 820 million TL. In addition to direct and indirect advantages, the study has revealed an increase in employment of 20,622 and a rise in revenue of 2,673,830,832 TL. The total adjusted income impact accounts for around 10% of the province's gross domestic product. Thus, Kırklareli University's impact on the local economy up to 2022 has been calculated this way. Based on its own budget expenditures, student spending, and number of jobs it supports, Kırklareli University is a considerable contributor to the local economy.

1. Giriş

Günümüzde üniversiteler sadece yükseköğretimin verildiği eğitim kurumları olarak görülmemektedir. Üniversiteler, sunulan eğitim faaliyetlerine ek olarak kamu ve özel kesim ile işbirliğinde bulunan bölgesel ve ulusal kalkınmada rol oynayan önemli bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır (Garrido-Yserte & Gallo-Rivera, 2008: 39). Üniversitelerin varlığı sonucu ortaya çıkan etkiler bireysel, toplumsal ve ekonomik olarak sınıflandırılabilir. Yükseköğretim dolayısıyla bireylerin yaşam standartlarının ve iş bulma fırsatlarının yükselmesi, kazanılan bireysel faydalardan iken; politik farkındalığın yükselmesi, sosyo-kültürel gelişim gibi kazanımlar toplumsal faydalara örnek gösterilebilir. (Daştan, 2015: 48). Yükseköğretim bireysel açıdan daha yüksek kazanç imkânı, daha iyi iş fırsatları, daha iyi hayat beklentileri, daha rasyonel harcama kararları ve kişisel gelişim noktasında faydalar ortaya çıkarmaktadır. Kolektif açıdan ise ulusal farkındalığın artması, suç oranlarının düşmesi, oy verme bilincinin yükselmesi gibi parasal olmayan faydalara sebep olmaktadır (Vossensteyn, 2009: 173). Bireysel ve toplumsal faydaların yanında, yükseköğretim kurumları buldukları şehirlere ekonomik açıdan önemli katkılarda bulunmaktadır (Bleaney vd., 1992: 305). Ekonomik bağlamda üniversitenin yapmış olduğu harcamalar ve istihdam ettiği işgücü açısından yerel kent ekonomilerine katkısı mühim hale gelmiştir (Atik, 1999). Ayrıca bireysel kazanımların ekonomik hayat içerisinde yeniden bir değere dönüşmesi, ekonomik gelişmeyi hızlandırmaktadır (Gursel vd., 2021).

Üniversiteler kuruldukları şehirlerde ekonomik aktiviteyi canlandırmaktadır. Ekonomik aktivitenin artması genel olarak vergi gelirlerinde artış sağlar. Kamu idaresi açısından öncelikle böyle bir faydanın olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır (Öztürk vd., 2011: 152). Ayrıca üniversitenin istihdam ettiği işgücü, gelirler ve harcamalar ekonomik etkileri açıklarken, ek olarak üniversite personelinin yapmış olduğu harcamalar, eğitilmiş iş gücü ve uzman iş gücü dolayısıyla verimlilikte artış, patent ve yaratıcı fikirlerin ekonomik değere dönüşmesi ekonomik etkileri genişletilebilmektedir (Pellenbarg, 2005: 6). Aynı zamanda üniversitelerin sanayi sektörü ile işbirliği yapması, üniversitede ortaya çıkan bilgi ve birikimin iş dünyası ile paylaşılması, büyümeye ivme kazandırarak bir diğer ekonomik faydanın ortaya çıkmasını sağlamaktadır (Glasson, 2003: 25). Bu durum beşeri sermayenin gelişmesine yol açarak nihai olarak ulusal/bölgesel düzeyde kalkınmayı sağlayacaktır (Erkekoğlu, 2000: 211).

Üniversitelerin ekonomik olarak sunmuş olduğu katkılar dinamik ve statik olarak ortaya çıkmaktadır. Dinamik katkılar, uzun dönemde ortaya çıkan üretim verimliliğini ve gelirin artmasını sağlayan katkılardır. Statik katkılar kısa dönemde kendini gösteren üniversitenin harcamalarından oluşmaktadır (Erkekoğlu, 2000: 211). Nitekim bu harcamaların içinde üniversitenin kendi personeline yapmış olduğu ücret ödemeleri ve personel harici diğer harcamalar, statik katkılara örnek olarak gösterilebilmektedir.

Üniversitelerin kent ekonomisine yapmış olduğu katkılar doğrudan, dolaylı ve uyarılmış şeklinde 3 başlık altında incelenmektedir (Atik, 1999: 100; Lewis, 1988: 54-57). Doğrudan katkılar, üniversite personeline ödenen ücretler ve istihdam edilen personel sayısından oluşmaktadır. Dolaylı katkılar ise dolaylı gelir ve dolaylı istihdam katkıları olarak ele alınmaktadır. Üniversite bütçesi ve döner sermaye bütçesinden yapılan personel ödemeleri hariç harcamalar ve öğrencilerin yapmış olduğu harcamalar üzerinden dolaylı gelir etkisi hesaplanabilmektedir. Dolaylı istihdam katkılarının hesaplanabilmesi adına işgücü sayısı başına düşen üretim değerinden yararlanılmaktadır (Atik, 1999: 104; Lewis, 1988). Öncelikle hizmet sektöründeki toplam çıktı değeri, hizmet sektöründeki çalışanları sayısına bölünerek kişi başına hizmet üretim değeri bulunur. Ek olarak üniversite dolayısıyla ortaya çıkan dolaylı gelir etkisinin kişi başına hizmet üretim değeri-

nin b3lünmesiyle dolaylı istihdam etkisi bulunabilmektedir (Gursel vd., 2021: 619). Uyarılmış etkiler ise yerel ekonomilerde ortaya çıkan doğrudan ve dolaylı gelirlerin, yerel ekonomi içerisinde harcanması durumunda keynesyen çarpan etkisiyle yapılan harcamalardan daha yüksek bir ekonomik etki oluşturmaktadır (Lewis, 1988: 55). Uyarılmış etkilerin hesaplanması ise doğrudan ve dolaylı etkilere nazaran zordur. Bunun sebebi uyarılmış etkilerin hesaplanmasında ihtiyaç duyulan çarpan katsayısının yerel ekonomi açısından bulunması gerekliliğidir. Çarpan katsayısına ulaşılması karmaşık verileri içermesi üniversitelerin yerel ekonomilere yapmış olduğu uyarılmış katkıları ulaşmayı güç hale getirebilmektedir (Atik, 1999: 108).

Türkiye’de 129 devlet, 77 vakıf üniversitesi ve 4 vakıf MYO olmak üzere toplamda 210 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır (YÖK, 2022). Literatürde üniversitelerin il ekonomilerine yapmış olduğu katkıları araştıran pek çok çalışma bulunmaktadır. Ancak Kırklareli Üniversitesi’nin bu alanda incelendiği bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada ise 2007 yılında kurulan Kırklareli Üniversitesi’nin 2021-2022 eğitim döneminde kent ekonomisine katkısının doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkiler kapsamında araştırılması amaçlanmıştır.

2. Literatür İncelemesi

Literatürde yüksek öğretim kurumlarının buldukları ekonomiye yapmış olduğu etkiler üzerine pek çok çalışma yapıldığı görülmektedir. Literatürde yapılan çalışmaların metodolojileri üzerine doğrudan gelir ve istihdam etkisini tahmin edebilmek adına üniversite faaliyet raporlarından ve bütçe verilerinden alınan bilgilerin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca dolaylı istihdam ve gelir etkileri kapsamında ise öğrencilerin harcamalarının anket yöntemiyle tespit edilme yoluna başvurulmaktadır. 1999 yılında Atik tarafından 2000 öğrenci ile anket yapılan ve üniversite bütçe rakamlarıyla desteklenen çalışmada Erciyes Üniversitesi’nin 1997-1998 öğretim yılında 2313 kişiye doğrudan 5362 kişiye dolaylı olarak istihdam sağlandığı görülmektedir. Ortaya çıkan doğrudan ve dolaylı gelir etkisi ise yaklaşık 14 trilyon TL’dir. Erkekoğlu (2000), 619 öğrenciye anket yoluyla ulaştığı ve üniversitenin idari ve mali bilgileri ışığında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi’nin Sivas iline toplam 15,4 trilyon TL gelir sağlarken, doğrudan ve dolaylı şekilde 4965 kişiye istihdam yarattığı sonucuna ulaşmıştır.

Görkemli (2009) tarafından 1000 öğrenci üzerine anket ve üniversite idari-mali verileri ile yapılan çalışmada, Selçuk Üniversitesi’nin 2003 yılında Konya ili ekonomisine yaklaşık olarak toplam 278 milyon YTL gelir katkısı ve 13.702 kişinin istihdam edilmesine katkısı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca çalışmada “En Küçük Kareler Yöntemi” kullanılarak Türkiye geneli bir çarpan katsayısı tahmin edilmiş ve bulunan bu katsayının Konya ili içinde geçerli olduğu düşünülerek 852 milyon YTL uyarılmış gelir, 34.085 kişi ise uyarılmış istihdam sayısı olarak bulunmuştur.

Bitlis Eren Üniversitesi’nin Bitlis iline yapmış olduğu ekonomik katkıların tespiti amacıyla 920 öğrenciye anket yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada Binici ve Koyuncu (2015)’nin elde ettiği sonuçlara göre 2012-2013 öğretim yılı kapsamında yıllık olarak öğrenciler aracılığıyla 17.238.840 TL’lik gelir etkisi ortaya çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerin harcamaları ve tasarıları üzerinden hesaplanan marjinal tüketim eğilimi ile 74.816.565 TL uyarılmış gelir etkisi bulunmuştur.

Yavuzçehre (2016), Pamukkale Üniversitesi’nin Denizli ili ekonomisine 2014 yılında doğrudan 5460 kişiye istihdam sağladığı ve yaklaşık 139 milyon TL doğrudan gelir etkisinin ortaya çıktığını tespit etmiştir. Dolaylı gelir katkısı ise öğrenci harcamaları olmaksızın kısmi şekilde ifade edilmiştir.

Erkekoğlu'un (2000) yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde yapmış olduğu çalışmaya ek olarak Eriilli (2018), 2017 yılı için aynı üniversitede 2050 öğrenciyle anket yöntemi kullanarak benzer bir çalışma yürütmüştür. Sonuçlara göre Sivaslı bir öğrencinin yıllık ekonomik katkısı 133.106.807 TL iken Sivas dışından gelen öğrencinin ile ekonomik katkısı 184.649.257 TL olduğu görülmüştür.

Zeybek vd., (2018) tarafından 1067 öğrenciyle anket yoluyla ve idari faaliyet raporları ile elde edilen veriler kapsamında yapılan çalışmada Gümüşhane Üniversitesi'nin bulunduğu ile yapmış olduğu toplam ekonomik katkının yaklaşık 308 milyon TL olarak gerçekleştiği sonucuna ulaşılmışken, öğrencilerin en çok yaptıkları harcama kalemleri sırasıyla barınma, gıda ve eğitim harcamalarıdır.

Yayar vd., (2018), 717 öğrenciyle anket yoluyla elde ettiği veriler ve faaliyet raporları ile Amasya Üniversitesi'nin 2015-2016 öğretim yılında il ekonomisine yapmış olduğu toplam gelir etkisinin yaklaşık 157 milyon TL olduğu sonuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin harcamaları içerisinde barınma en yüksek payı alırken sırasıyla gıda ve giyim-ayakkabı harcamaları takip etmektedir.

Saray ve Çeker (2018) tarafından yapılan çalışmada Malatya İnönü Üniversitesi'nin 2015-2016 yılı öğretim dönemi içerisinde Malatya iline yapmış olduğu katkı 1529 öğrenci ve 530 personel ile elde edilen veriler kapsamında ele alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre doğrudan, dolaylı ve uyarılmış olarak toplamda 774 milyon liralık bir ekonomik gelir etkisinin; 13.525 kişilik istihdam etkisinin meydana geldiği ifade edilmiştir.

Koç (2019), 617 öğrenciyle anket yoluyla elde edilen veriler ışığında Hitit Üniversitesi'nin Çorum ilinde öğrencilerin yapmış olduğu harcamalar dolayısıyla 9 aylık bir süre içerisinde yaklaşık 105 milyon lira değerinde ekonomik değer ortaya çıktığını ifade etmektedir. Ayrıca çalışmada elde edilen bir başka sonuca göre burs ve kredi ödemeleri öğrencilerin gelirleri içerisinde önemli bir paya sahiptir.

Manisa'nın Salihli ilçesinde yer alan Celal Bayar Üniversitesi İİBF'nin ve Salihli MYO'nun yerel ekonomiye doğrudan ve uyarılmış etkilerinin bulunması amacıyla Atılğan Yaşa ve Bakırtaş (2020) tarafından yapılan çalışmada 750 öğrenci ile anket yöntemiyle elde edilen veriler ile 2019-2020 öğretim yılında öğrencilerin yaklaşık 20 milyon lira ile yerel ekonomiye katkı sağladığı görülmüştür. Üniversite bütçe harcamaları ile bu ekonomik katkının 26.320.785 TL'ye çıktığı ve uzun dönemde yaklaşık 87 milyon TL uyarılmış gelir etkisine sahip olduğu tespit edilmiştir. İlave olarak çalışmada öğrencilerin harcamaları içerisinde barınmanın, elektrik-su-yakıt gibi enerji harcamalarının ve dışarıda yapılan gıda harcamalarının önemli bir yer tuttuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çoban ve Çoban (2020) tarafından 124 öğrenci ile anket yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada, Amasya Üniversitesi Suluova Meslek Yüksekokulu'nun ilçe ekonomisine 2017-2018 öğretim dönemi kapsamında 3.800.237 TL'lik katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kurupelit Kampüsü'nde eğitim gören öğrencilerin Atakum ilçesine yapmış olduğu ekonomik katkının tespiti amacıyla; 386 öğrenci ile anket yöntemi kullanılarak, Demiral ve Kurt (2021) tarafından yapılan çalışmada elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin en fazla barınma, gıda ve haberleşme/ulaşım üzerine harcama yaptığı ve aynı zamanda 2019-2020 yılı öğretim dönemi boyunca ilçeye 238.892.800 TL katkı sağlandığı görülmüştür.

Gursel vd., (2021) tarafından 381 öğrenci ile anket yöntemiyle elde edilen ve ilgili faaliyet raporları kapsamındaki veriler ile yapılan çalışmada, Bursa Uludağ Üniversitesi'nin 2018 yılında kent ekonomisine 13.870 kişilik doğrudan ve dolaylı istihdam katkısı aynı zamanda 1,21 milyar TL doğrudan ve dolaylı gelir katkısı yaptığı görülmüştür. Ayrıca "En Küçük Kareler" yöntemiyle

tüm Türkiye için hesaplanan çarpan katsayısı Bursa ili içinde geçerli kabul edilmiş ve toplamda 2,57 milyar TL uyarılmış gelir etkisinin ortaya çıktığı tahmin edilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Doğru Akdeniz Üniversitesi aracılığıyla, 2019 yılında 32.855 kişiye istihdam yaratıldığı ve toplamda öğrenci harcamaları sayesinde 140 milyar TL ekonomik katkı ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır (Emir ve Hepyılmaz, 2021). Ayrıca çalışmada öğrencilerin en çok sırasıyla gıda, barınma ve ulaşım harcamaları yaptığı görülmüştür.

Üniversitelerin dolaylı gelir etkilerinin ortaya çıkmasının sebeplerinden biri olan öğrenci harcamalarının hangi kalemlerden oluştuğu üzerine yapılan çalışmalar da literatürde bulunmaktadır. Ergun (2014) tarafından 524 öğrenciyle anket yoluyla elde edilen veriler ile Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi kapsamında yapılan çalışmada öğrencilerin en çok barınma, gıda ve ulaşım harcamalarına kaynak ayırdıkları görülmüştür. Karaca vd., (2018) tarafından 815 öğrenci ile anket yöntemi kullanılarak elde edilen sonuçlara göre en yüksek harcama kalemleri sırasıyla barınma, gıda ve giyim-ayakkabı harcamalarından oluşmaktadır ve bu harcamalar zorunlu harcamalar niteliğinde görüldüğü tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmada kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla nispeten daha yüksektir.

İncelenen yerli literatürde, üniversitelerin bizzat kendi bütçeleri vasıtasıyla ve öğrenciler vasıtasıyla ortaya çıkan harcamaların bir sonucu olarak doğrudan ve dolaylı şekilde ortaya çıkan ekonomik etkilerin, yerel ekonomi içerisinde önemli bir boyutta olduğu görülmektedir. Ayrıca incelenen çalışmalarda öğrencilerin harcama kalemleri arasında en yüksek harcamanın barınma ve gıda kaynaklı gerçekleştiği görülmüştür. Literatürden hareketle bu çalışmada Kırklareli Üniversitesi'nin yerel ekonomiye doğrudan, dolaylı ve uyarılmış şekilde gelir ve istihdam üzerine etkileri araştırılmıştır. Öğrencilerin harcama düzeyleri ve kalemleri tespit edilmiştir.

3. Kırklareli İli İstatistiki Görünüm

Kırklareli, 2021 yılı itibarıyla yaklaşık 35 milyar milli gelire ve kişi başına yıllık 96 bin 745 liraya sahip Marmara Bölgesi'nde yer alan bir şehirdir. Tablo 1'de yer alan TÜİK verilerinden elde edilen göstergeler incelendiğinde; gelirden alınan paylar içerisinde, 2021 yılı rakamlarıyla en yüksek pay %53 ile sanayi sektörüne aitken, ikinci payı %37 ile hizmet sektörü oluşturmaktadır. Tarım sektörünün payı ise %11 seviyesinde gerçekleşmektedir. Bu verilere ışığında, Kırklareli ekonomisinin sanayi ve hizmet sektörü ağırlıklı bir yapıya sahip olduğu görülmektedir. İstihdam verileri kapsamında Kırklareli'nin dahil olduğu TR21 bölgesinde işsizlik oranı %9,3 olarak gerçekleşmiştir. Toplam nüfusun yaklaşık %73'ü kent yaşamı sürdürmektedir. Nüfus yoğunluğu ise km² başına 56 kişidir.

Tablo 1: Kırklareli İline Ait Bazı Göstergeler (2021)

GSYH	35.220.127.000 TL
Sektörlerin GSYH içindeki payı	%89
Tarım sektörünün toplam sektör içindeki payı	%11
Sanayi sektörünün toplam sektör içindeki payı	%53
Hizmet sektörünün toplam sektör içindeki payı	%37
Vergi ve sübvansiyonları GSYH içindeki payı	%11
Kişi başına GSYH (TL)	96.745
Kişi başına GSYH (\$)	10.772
İşsizlik oranı*	9,3
Kent Nüfusu/Toplam Nüfus	%73,13
Yüzölçümü	6550 m ²
Nüfus yoğunluğu (kişi/km²)	56

Kaynak: (TÜİK, 2022) Not: * TR21(Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesi verilerini temsil etmektedir.

4. Kırklareli Üniversitesi İstatistiki Görünüm

Kırklareli Üniversitesi 29.05.2007 tarih ve 26536 sayılı kanunla kurulmuş bir devlet üniversitesidir. 2021 yılı itibariyle Kırklareli Üniversitesi çatısı altında 12 fakülte, 1 konservatuar, 3 enstitü, 1 yüksekokul, 7 meslek yüksek okulu ve 15 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır (KLÜ, 2022).

4.1. Öğrenci Sayıları

Kırklareli Üniversitesi'nde 2021-2022 dönemi itibariyle öğrenci olarak kayıtlı olan toplam öğrenci sayısı 22.978'dir.

Tablo 2: Kırklareli Üniversitesi Öğrenci Sayıları (2022)

Kırklareli Üniversitesi Fakülte-Meslek Yüksekokulları	Sayı	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	963	4,19097
Fen Bilimler Enstitüsü	333	1,44921
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	91	0,39603
Teknik Eğitim Fakültesi	-	-
Hukuk Fakültesi	512	2,22822
Tıp Fakültesi	101	0,43955
Fen-Edebiyat Fakültesi	2640	11,4893
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1538	6,69336
Turizm Fakültesi	597	2,60
Mühendislik Fakültesi	1341	5,83602
Teknoloji Fakültesi	331	1,44051
İlahiyat Fakültesi	983	4,27801
Mimarlık Fakültesi	698	3,03769
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	189	0,82253
Sağlık Bilimleri Fakültesi	586	2,55027
Sağlık Yüksekokulu	2045	8,89982
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	365	1,58848
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	1740	7,57246
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	1526	6,64113
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	1943	8,45591
Babaeski Meslek Yüksekokulu	518	2,25433
Lüleburgaz Meslek Yüksekokulu	2064	8,98251
Pınarhisar Meslek Yüksekokulu	771	3,35538
Vize Meslek Yüksekokulu	1103	4,80024
Toplam	22978	100%

Kaynak: (KLÜ, 2022)

Tablo 2'de görüldüğü üzere 2021-2022 dönemi en yüksek öğrenci sayısına sahip olan fakülte 2640 ile Fen-Edebiyat Fakültesi'dir. Başka bir ifade ile toplam öğrencilerin yaklaşık %11'i bu fakültede okumaktadır. İkinci sırada 2045 ile Sağlık Yüksekokulu yer alırken, üçüncü sırada 1538 öğrenci sayısı ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'dir.

4.2. Personel Sayıları

Kırklareli Üniversitesi 2022 yılı itibariyle 827'si akademik, 296'sı idari ve 176'sı işçi olmak üzere toplamda bünyesinde 1299 personel barındırmaktadır.

Tablo 3: Kırklareli Üniversitesi Personel Sayıları (2022)

Personel Sınıfı	Sayı	Yüzde (%)	
Akademik Personel	Profesör	36	2,8
	Doçent	72	5,5
	Dr. Öğretim. Üyesi	226	17,4
	Öğretim Görevlisi	254	19,6
	Araştırma Görevlisi	239	18,4
İdari Personel	Genel İdari Hizmetler	219	16,9
	Sağlık Hizmetleri Sınıfı	7	0,5
	Teknik Hizmetler Sınıfı	49	3,8
	Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	2	0,2
	Yardımcı Hizmeti	19	1,5
İşçi	Sürekli İşçiler	176	13,5
Toplam	1299	100%	

Kaynak: (KLÜ, 2022)

Tablo 3'te 2022 yılı itibariyle Kırklareli niversitesi'nin personel sayısını göstermektedir. Toplam 1299 personelin %64'ü akademik, %23'ü idari personellerden oluşurken; %14'ü ise sürekli işçilerden oluşmaktadır. Akademik personel içerisinde öğretim görevlileri; idari personel içerisinde genel idari hizmetliler en yüksek nüfusa sahiptir. Ayrıca öğretim görevlilerinin yaklaşık %20 ile toplam personel içerisindeki en yüksek sayıya sahip olduğu görülmektedir.

5. Çalışmanın Metodolojisi ve Bulgular

Kırklareli niversite'sinin Kırklareli kent ekonomisi üzerine etkisi teorik sınıflandırmaya dayanılarak dolaylı, doğrudan ve uyarılmış ekonomik etkiler olmak üzere ortaya koyulacaktır.

Doğrudan gelir etkisine ulaşmak amacıyla Kırklareli Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın yayınlamış olduğu 2022 yılı faaliyet raporunda açıklanan bütçe harcamaları kullanılmıştır. Doğrudan istihdam etkisine ulaşmak amacıyla aynı raporda yer alan personel sayılarından yararlanılmıştır.

Dolaylı etkiler kapsamında dolaylı gelir etkilerinin tespiti amacıyla yukarıda ulaşılan verilerin yanında öğrencilerin harcama miktarlarını belirlenmesi gerekmektedir. Bunun için 393 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Dolaylı istihdam etkilerine ulaşmak için ise TÜİK verilerinden yararlanılmıştır. Uyarılmış etkilerin tahmin edilmesi adına (Yardımcı, 2019) tarafından il düzeyinde hesaplanmış çarpan katsayısından yararlanılmıştır. Sonuç olarak bu çerçevede Kırklareli niversitesi öğrencilerinin kent ekonomisine katkıları ortaya konulmaktadır.

5.1. Doğrudan Ekonomik Etkiler

Üniversitelerin il ekonomisine etkileri, doğrudan gelir ve doğrudan istihdama yönelik etkiler olarak incelenmektedir.

Üniversite bütçesinde ve döner sermaye işletmeleri bütçesinden yapılan personel harcamaları aşağıdaki Tablo 4 üzerinde gösterilmektedir. Üniversite bütçesinden personele yapılan toplam ödeme miktarı 131.710.583'tür. (Gursel vd., 2021)'ne göre personelin eline geçen miktar başka bir ifade ile harcanabilir geliri brüt ücretin yaklaşık %75'idir. Çalışmada net harcama miktarını bu şekilde hesaplanmıştır. Verilere göre Kırklareli niversitesi'nin il ekonomisine doğrudan gelir etkisi 98.782.937 TL'dir.

Tablo 4: Doğrudan Gelir Etkisi

Personel Harcamaları	Harcama Miktarı (TL)	
	Brüt	Net
Üniversite Bütçesi	131.710.583	98.782.937

Kaynak: (KLÜ, 2022).

Doğrudan istihdam etkisi ise “3.2. Personel Sayıları” başlıkta verilmiş olup, Kırklareli Üniversitesi doğrudan 1299 kişilik istihdam yaratmaktadır.

5.2. Dolaylı Ekonomik Etkiler

Dolaylı ekonomik etkiler gelir ve istihdama yönelik iki sınıf altında izlenebilmektedir. Dolaylı gelir etkisi üniversite bütçesinden veya döner sermaye işletmesi bütçesinden personel harici yapılan harcamalar ve öğrencilerin yapmış olduğu harcama miktarının bütünü oluşturmaktadır.

5.2.1. Üniversite Bütçesi ve Döner Sermaye İşletmesinin Dolaylı Gelir Etkisi

Tablo 5’te görüldüğü üzere üniversite ve döner sermaye işletmesi bütçesinden personel harcamaları harici yapılan toplam harcamalar 71.225.082 TL’dir. Bu harcamaların yanında öğrencilerin yapmış olduğu harcamaların belirlenmesi gerekmektedir.

Tablo 5: Dolaylı Ekonomik Etkiler

Harcama Kalemleri	Miktar (TL)		
Üniversite Bütçesi	SGK Prim Ödemeleri	18.475.209	Toplam 70.331.549
	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.446.707	
	Cari Transferler	9.272.121	
	Sermaye Giderleri	27.137.511	
Döner Sermaye İşletmesi Bütçesi	Hizmet Alımı	164.857	Toplam 893.533
	Diğer Cari	375.908	
	Sermaye Gideri	---	
	Ek Ödeme	352.768	
Toplam	71.225.082		

Kaynak: (KLÜ, 2022).

5.2.2. Öğrenci Harcamalarının Dolaylı Gelir Etkisi

Üniversitelerin kent ekonomilere yapmış olduğu dolaylı gelir etkisinin hesaplanması adına öğrencilerin harcama miktarlarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu harcama miktarlarına ulaşabilmek için sahadan anket yoluyla veri toplanılmıştır. 22978 öğrenci sayısının evren olduğu çalışmada örneklem sayısı %5 hata ve %95 güvenilirlik aralığı ile en az 378 öğrenci olarak belirlenmiştir (Bayram, 2017; Yazıcıoğlu ve Erdoğan 2004:50). 393 öğrenci ile görüşme sağlanmıştır. Verilerin analizi SPSS paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

Tablo 6: Öğrencilerin Demografik Bilgileri

Deęişkenler	Frekans	Yüzde (%)	Deęişkenler	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet			Aile Reisinin Mesleęi		
Erkek	187	47,6	Memur	46	11,7
Kadın	206	52,4	Esnaf	47	12
Sınıf Düzeyi			İşçi	100	25,4
1	16	4,1	Serbest Meslek	89	22,6
2	114	29,0	Emekli	82	20,9
3	129	32,8	Çiftçi	16	4,1
4	134	34,1	Çalışmıyor	15	3,3
Tercih Nedeni			Aile Reisinin Eğitim Durumu		
YKS puanı	149	37,9	Okuryazar Deęil	3	0,8
Fiziki imkanlar	3	0,8	İlköğretim	105	26,7
Eğitim kalitesi	16	4,1	Ortaöğretim	100	25,4
Yakınlık	106	27,0	Lise	104	26,5
Tavsiye/yönlendirme	68	17,3	Üniversite	75	19,1
Yanlış Tercih	36	9,2	Lisansüstü	6	1,5
Diğer	15	3,9	Ailedeki Toplam Fert Sayısı		
Ailenin İkamet Ettiği Bölge			3	66	16,8
Akdeniz	11	2,8	4	156	39,7
Marmara	292	74,3	5	94	23,9
Ege	10	2,5	6	48	1
Karadeniz	15	3,8	7	23	5,9
Doğu Anadolu	11	2,8	8	6	1,6
İç Anadolu	15	3,8	Ailedeki Toplam Çalışan Sayısı		
Güneydoęu Anadolu	4	1,0	0	11	2,8
Yurt dışı	35	9,0	1	179	45,5
Gelirin Edildięi Kaynak			2	155	39,4
Çalışıyor	23	5,9	3	37	9,4
Çalışıyor ve aile desteği	23	5,9	4	11	2,8
Çalışıyor ve burs/kredi	1	0,3	Kalınan Yer		
Çalışıyor, aile desteği ve burs/kredi	9	2,3	Aile yanı	40	10,2
Aile desteęi	173	44	Akraba yanı	6	1,5
Aile desteęi ve burs/kredi	141	35,9	Devlet yurdu	137	34,9
Burs/kredi	23	5,9	Özel yurt	50	12,7
Öğrenim Desteęi			Kıralık ev	153	38,9
Burs	122	31,0	Otel-pansiyon	7	1,8
Kredi	54	13,8	Kırklarelili misiniz?		
Hayır	217	55,2	Evet	361	8,1
			Hayır	32	91,9

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6'da öğrencilerin demografik özelliklerini tespit etmeye yönelik yöneltilen sorular verilen cevaplar görülmektedir. Tabloya göre öğrencilerin büyük bir kısmı YKS puanı (%37,9) dolayısıyla Kırklareli Üniversitesi'ne geldiği ve gelen öğrencilerin %74,3'ümüm ailesinin Marmara Bölgesinde ikamet ettiği görülmektedir. Öğrencilerin %44'ünün tek gelir kaleminin yalnızca aile üyelerinden aktarılan gelir olduğu görülmektedir. %35,9'u da aile desteğine ek olarak burs veya

kredi almaktadır. Örneklemi oluşturan öğrencilerin %34,9'u devlet yurdunda kalırken %38,9'u ise kiralık evde kalmaktadır. Öğrencilerin %91,9'u daha öncesinde Kırklareli'nde yaşamazken, yalnızca %8,1'i üniversite öncesi Kırklareli'nde ikamet etmektedir. Öğrencilerin aile reisinin meslek durumu sorgulandığında en çok %25,4 ile işçilerden oluşmaktadır ve sırasıyla serbest meslek erbabı (%22,6) ve emekliler (20,9) takip etmektedir. Öğrencilerin ailedeki fert yapısına bakıldığında en yoğun gruplar olarak %39,7'sinin toplam 4 kişilik aile sahip olduğu ve %23,9'unun 5 kişiden oluşan aileye sahip olduğu görülmektedir. Ailedeki toplam çalışan sayısı ise en çok %45,5 ile 1 kişi iken, %39,4'ünün ailesindeki toplam çalışan sayısı 2'dir. Ayrıca öğrencilere bir yılda Kırklareli'nde geçirdikleri zaman sorulmuş ve verilen cevaplara göre öğrencilerin ortalama 9 ay şehirde yaşadıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 7, öğrencilerin harcama eğilimlerini tespit etmek amacıyla yöneltilen ifadelerden oluşturulan ortalama aylık harcama miktarlarını göstermektedir. Öğrencilerin barınma giderlerinden, gıda, giyim, enerji, haberleşme, sağlık, eğitim, ulaşım gibi harcamalarının yanında sportif, kültürel faaliyetler ve kişisel bakım harcamalarına yönelik yapmış olduğu harcamalar ortalaması alınmış bir şekilde tabloya yansıtılmıştır.

Tablo 7: Öğrencilerin Harcama Kalemleri

Harcama Türü	Aylık Ortalama Harcama Miktarı (TL)
Barınma (yurt, kira + aidat vb.)	677
Barınılan Yerde Gıda Harcaması (evde, yurttan vb.)	519
Dışarıda Yapılan Gıda Harcaması (kafe, restoran, lokanta, okul kantini, okul yemekhanesi vb.)	462
Tütün ve Sigara	174
Eğitim Harcamaları (kitap, kırtasiye, fotokopi ve kurs vb.)	145
Giyim Harcaması (ayakkabı, kıyafet vb.)	298
Enerji (Elektrik, su, doğalgaz vb.) Harcamalar	176
Sportif Aktivite Harcamaları	37
Kültürel Aktivite (sinema, tiyatro vb.) Harcamaları	36
Kişisel Bakım Harcamaları (kozmetik, kuaför, berber, güzellik salonu vb.)	153
Haberleşme Harcamaları	83
Sağlık Harcamaları	40
Ulaşım Harcamaları	288
Diğer	53
TOPLAM ORTALAMA	3144

Kaynak: yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 7'ye göre öğrencilerin aylık ortalama olarak yapmış oldukları harcama kalemlerinin en başında 677 TL ile barınma gideri gelmektedir. İkinci en fazla olarak ortalama 519 TL ile barınılan yerde yapılan gıda harcamalarını, 462 TL ile dışarıda yapılan gıda harcamaları takip etmektedir. Toplam yapılan gıda harcaması ortalama olarak 981 TL'dir. Öğrencilerin barınma ve gıda harcamaları dışında yapmış olduğu en yüksek harcama kalemleri 298 TL ile giyim ve 288 TL ile ulaşım yapılan harcamalar olduğu görülmektedir. Kültürel (36 TL) ve sportif (37 TL) aktivitelerin ise en az harcama yapılan kalemler olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Öğrencilerin Algıladıkları Maliyet Düzeyi

Yapılan Ortalama Aylık Harcama Tutarı (TL)	Maliyet Algısı	Çok Düşük		Düşük		Normal		Yüksek		Çok Yüksek		Ortalama Değer (Mean)
		Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	
3143	Genel olarak Kırklareli’nde yaşam maliyetleri	3	0,8	7	1,8	150	38,2	150	38,2	83	21,1	3,76
677	Kırklareli’nde barınma maliyetleri	2	0,5	18	4,6	166	42,2	131	33,3	76	19,3	3,66
981	Kırklareli’nde beslenme maliyetleri	0	0	9	2,3	139	35,4	153	38,9	92	23,4	3,83
288	Kırklareli’nde ulaşım maliyetleri	0	0	3	0,8	59	15,0	87	22,1	244	62,1	4,45

Kaynak: yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 8’de öğrencilerin yapmış oldukları harcama düzeylerine karşılık algıladıkları maliyet düzeyleri görülmektedir. Öğrenciler genel olarak yaptıkları harcamalara yönelik maliyet algısının normalin üstünde bir pahalılığa sahip olduğunu belirtmişlerdir. Ancak ulaşım maliyetlerine aylık ortalama 288 TL harcanmasına rağmen öğrencilerin %84,2’si normalden çok yüksek olduğunu ifade etmişlerdir.

Dolaylı gelir etkisinin hesaplanması için öğrencilerin de bir paydaş olarak yapmış oldukları harcamaların hesaplanması gerekmektedir. Öğrenciler verdikleri cevaplara göre, ortalama 9 aylık bir süreyi Kırklareli’nde geçirdiklerini beyan etmişlerdir. Kırklareli Üniversitesi toplam öğrenci sayısı 22.978’dir. Bu bilgiler doğrultusunda öğrenci harcamaları dolayısıyla Kırklareli Üniversitesi’nin ekonomiye katkısı;

Aylık ortalama harcama tutarı (3144) x toplam öğrenci sayısı (22.978) x ortalama kalınan süre (9 ay) hesabı ile 650.185.488 TL’dir.

Sonuç olarak Kırklareli Üniversitesinin bütçe harcamaları, döner sermaye işletmesi harcamaları ve öğrenci harcamalarıyla birlikte dolaylı gelir etkisi 721.410.570 TL’dir.

Tablo 9: Kırklareli Üniversitesi’nin Kente Dolaylı Gelir Etkisi

Harcama Sınıfı	Dolaylı Gelir Etkisi
Üniversite Bütçesi	70.331.549
Döner Sermaye İşletmesi	893.533
Öğrenciler	650.185.488
Toplam	721.410.570

Kaynak: yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

5.2.3. Dolaylı İstihdam Etkisi

Kırklareli Üniversitesi’nin kent ekonomisine dolaylı istihdam etkisinin bulunabilmesi için hizmet sektörünün GSYH’ye katkısı ve aynı zamanda hizmet sektöründe çalışan sayısına ihtiyaç vardır. Kırklareli özelinde hizmet sektöründe çalışan kişi sayısına veri olarak ulaşılamadığı için Kırklareli’nin içinde bulunduğu TR21(Kırklareli, Edirne, Tekirdağ) bölgesi verileri kullanılmıştır.

Kişi başına üretilen hizmet değeri, hizmet sektörünün GSYH’ye katkısının hizmet sektöründe istihdam edilen kişiye bölünmesiyle bulunmaktadır. Bulunan değer, dolaylı gelir etkilerine

bölünüp dolaylı istihdam etkisine ulaşılmaktadır. TÜİK (2022) verilerine göre TR21 bölgesinde hizmet sektöründe 365 bin kişi istihdam edilmektedir. Aynı bölgede hizmet sektörünün GSY-H'ye katkısı 47.320.313.000'dir. Dolayısıyla kişi başına üretilen hizmet değeri 129.644 TL olarak hesaplanmaktadır.

Dolaylı istihdam etkisi ise üniversite bütçesi, döner sermaye işletmesi ve öğrenci harcamalarının bulunan kişi başına üretilen hizmet değerine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Tablo 10: Kırklareli Üniversitesi Dolaylı İstihdam Etkisi

Harcama Sınıfı	Dolaylı İstihdam Etkisi (kişi)= Dolaylı Gelir/KBHÜ
Üniversite Bütçesi	542
Döner Sermaye İşletmesi	6
Öğrenciler	5015
Toplam	5563

Kaynak: yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 10'a göre dolaylı istihdam etkileri üniversite bütçesi vasıtasıyla 542, döner sermaye işletmesi vasıtasıyla 6 olmaktadır. Öğrencilerin harcamaları sonucunda ortaya çıkan dolaylı istihdam etkisi ise 5015 kişidir.

5.3. Uyarılmış Etkiler

Dolaylı ve doğrudan olarak istihdam ve gelir etkilerinin yanında bunlara ilave olarak ortaya çıkan genişletici bir etki bulunmaktadır. Bu etkiye "Keynesyen Çarpan" yol açmaktadır. Başka bir ifade ile uyarılmış etkiler, ekonomi içerisinde çarpan katsayısına bağlı olarak ortaya çıkan etkileri ifade etmektedir. Ekonomi içerisinde bir birey tarafından gerçekleşen harcamanın başka bir kişi için gelir sayıldığı ve bu sayede toplam gelirden gerçekleşen artış varsayımı ile uyarılmış etkiler ortaya çıkmaktadır (Lewis, 1988: 55).

Kırklareli Üniversitesi'nin yerel ekonomi de ortaya çıkardığı uyarılmış etkisinin ortaya çıkarılabilmesi için (Yardımcı, 2019) tarafından 2006-2017 yılları arası veriler kullanılarak iller bazında tahmin edilen çarpan katsayısı kullanılacaktır. Yazara göre, 2017 yılında Türkiye'nin geneli için çarpan katsayısı tahmini 2,54'tür. İl bazında ise Kırklareli'nin çarpan katsayısı 2006-2017 yılları toplu olarak 3,26 olarak tahmin edilmiştir. Tablo 11'de doğrudan ve dolaylı olarak tahmin edilen uyarılmış gelir ve istihdam etkileri gösterilmektedir.

Tablo 11: Uyarılmış Gelir ve İstihdam Etkileri

	Gelir Etkisi (TL)	Çarpan Katsayısı	Uyarılmış Gelir Etkisi (TL)	KBHD (TL)	Uyarılmış İstihdam
Doğrudan	98.782.937	3,26	322.032.375	129.644	2.483
Dolaylı	721.410.570		2.351.798.458		18.140
Toplam	820.193.507		2.673.830.832		20.623

Kaynak: yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Bu veriler göz önüne alındığında 2021 yılı için Kırklareli Üniversitesi faaliyetlerinin toplam dolaylı ve doğrudan ekonomik etkilerinin 3,26 çarpan katsayısı ile 2.673.830.832 TL uyarılmış etki ortaya çıkardığı tahmin edilmektedir. Tahmin edilen doğrudan ve dolaylı uyarılmış gelir etkisinin kişi başı hizmet üretim düzeyine (KBHD) bölünmesi uyarılmış istihdam etkisine ulaşıldığına göre, toplam uyarılmış istihdam etkisi 20.623 kişi olarak tahmin edilmektedir.

6. Sonuç

Üniversitelerin beşerî sermaye gelişimi yanında kuruldukları bölgelerde ortaya çıkarmış olduğu ekonomik etkiler şehrin kalkınması adına oldukça önem arz etmektedir. Üniversitenin personeline yapmış olduğu harcamalar, yerel ekonomi içerisinde mal ve hizmet alımı, eğitim öğretim amacıyla şehre gelen öğrencilerin harcamaları ve tüm bu harcamaların yaratmış olduğu istihdam etkileri ile üniversiteler yerel ekonomi içerisinde önemli bir paydaştır. Bu şekilde gerçekleşen ekonomik etkiler, dolaylı ve doğrudan şekilde ortaya çıkan ekonomik etkilerdir. Bu etkilere ilave olarak çarpan mekanizması altında yapılan harcamanın ekonomi içerisinde, değerinden çok daha fazla ekonomik değere dönüşmesiyle ortaya çıkan etkiye de uyarılmış etkiler denilmektedir.

Üniversitenin dolaylı gelir etkisine ulaşmanın bir parçası olan öğrenci harcamalarının miktarının tespitinin yapılması adına uygulanan anket bulgularına göre öğrencilerin bütçesinde en çok yer edinen harcama kalemleri sırasıyla gıda ve beslenme, barınma, giyim ve ulaşımaya yönelik harcamalardan oluşmaktadır. Öğrencilerin aylık ortalama harcama miktarı 3144 TL iken, öğrencilerin yerel ekonomide ortaya çıkardığı dolaylı gelir etkisi yaklaşık 650 milyon TL'dir.

Kırklareli Üniversitesi, 2021-2022 eğitim öğretim yılında 1299 kişiye doğrudan istihdam etkisinin ve personeline yapmış olduğu ödemeler dolayısıyla 98.782.937 TL doğrudan gelir etkisinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Üniversite bütçesi ve döner sermaye işletmesi bütçesinden yapılan personel dışı harcamalar ile öğrenci harcamaları dolayısıyla ortaya çıkan dolaylı gelir etkisi 721.410.570 TL'dir. Dolaylı gelir etkisine bağlı olarak 5563 dolaylı istihdam etkisi çıkmıştır. Genel itibariyle Kırklareli Üniversitesi sayesinde yerel ekonomi kapsamında 820.193.507 TL gelir etkisi ortaya çıkarken 6683 kişilik istihdam etkisi ortaya çıkmaktadır.

Çarpan katsayısı sayesinde toplam uyarılmış gelir etkisi yaklaşık 2,5 milyar TL olarak gerçekleşmektedir ve aynı zamanda 20.623 kişilik uyarılmış bir istihdam etkisi ortaya çıkmaktadır.

Kırklareli Üniversitesi'nin doğrudan ve dolaylı bir şekilde gelir etkisiyle ilin GSYH'sine %2,3 katkı yaptığı görülmektedir. Uyarılmış gelir etkisi ise ilin GSYH'sinin yaklaşık 8'ine eş düşerek bu etkiyi güçlendirmektedir. Ulaşılan bu sonuçlar ile yerel ekonomiye katkı kapsamında Kırklareli Üniversitesi önemli bir kuruluş olmaktadır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarım- Y.C.; Veri Toplama Y.C.; Veri Analizi/Yorumlama- Y.C., N.T.S.; Yazı Taslağı- N.T.S., Y.C.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- N.T.S.; Son Onay ve Sorumluluk- N.T.S.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- Y.C.; Data Acquisition- Y.C.; Data Analysis/Interpretation- Y.C., N.T.S.; Drafting Manuscript- N.T.S., Y.C.; Critical Revision of Manuscript- N.T.S.; Final Approval and Accountability- N.T.S.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaka/References

Atılğan Yaşa, A., & Bakırtaş, D. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Harcama Analizi: Manisa-Salihli Örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 2237-2261. <https://doi.org/10.15869/itobiad.759066>

- Atik, H. (1999). Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine Bir Uygulama. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(5).
- Bayram, N. (2017). *Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi*. Ezgi Kitabevi.
- Binici, F. Ö., & Koyuncu, B. (2015). Üniversite Öğrencilerinin 2012-2013 Harcamalarının Bitlis İli Ekonomisine Katkısının İncelenmesi. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1).
- Bleaney, M. F., Binks, M. R., Greenaway, D., Reed, G. V., & Whynes, D. K. (1992). What does a University add to its local economy? *Applied Economics*, 24(3), 305-311. <https://doi.org/10.1080/00036849200000143>
- Çoban, M. N., & Çoban, A. (2020). Suluova Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Suluova İlçe Ekonomisine Katkıları. *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2020 Sonbahar Özel Sayı 1/II), 74-82.
- Daştan, İ. (2015). Assessment of the Economic Impact of Universities on Their Local Businesses: The Case of Izmir University of Economics. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(1), <https://doi.org/10.16951/iibd.30392>
- Demiral, G., & Kurt, H. (2021). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kurupelit Kampüsü Öğrenci Harcamalarının Atakum İlçesinin Ekonomisine Katkısı. *Öneri Dergisi*. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.931988>
- Emir, F., & Hepyilmaz, N. E. (2021). Yüksek Öğretim Adası'nda Öğrencilerin Ekonomiye Katkıları: Doğu Akdeniz Üniversitesi Örneği. *International Journal of Management Economics and Business*. <https://doi.org/10.17130/ijmeb.789235>
- Ergun, C. (2014). Üniversite ve Kent İlişkisi Üzerine Görüşler: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22.
- Erilli, N. A. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Ekonomisine Katkıları: Cumhuriyet Üniversitesi Örneği. *Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi*, 2(1), 79-96. <https://doi.org/10.29216/ueip.403069>
- Erkekoğlu, H. (2000). Bölge üniversitelerinin yerel ekonomiye katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi örneği. *Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi*, 16, 211-229.
- Garrido-Yserte, R., & Gallo-Rivera, M. T. (2008). The impact of the university upon local economy: Three methods to estimate demand-side effects. *The Annals of Regional Science*, 44(1), <https://doi.org/10.1007/s00168-008-0243-x>
- Glasson, J. (2003). The Widening Local and Regional Development Impacts of the Modern Universities—A Tale of Two Cities (and North-South Perspectives). *Local Economy*, 18(1), 21-37. <https://doi.org/10.1080/0269094032000073799>
- Görkemli, H. N. (2009). Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22.
- Gursel, V., Tuncel, C. O., & Geldimradov, S. (2021). Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Etkileri: Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği. *Business and Economics Research Journal*, 12(3), 613-627. <https://doi.org/10.20409/berj.2021.341>
- Karaca, Z., Çalmaşur, G., & Daştan, H. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Gelir-Harcama ilişkisi (Erzurum İli Üzerine Bir Uygulama). *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 32(4), 1155-1170.
- Kırklareli Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2022). *Kırklareli Üniversitesi 2021 Yılı Faaliyet Raporu*. Erişim adresi: <https://sgdb.klu.edu.tr/Sayfalar/418-faaliyet-raporlari.klu>
- Koç, N. (2019). Üniversite Öğrenci Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı: Hitit Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Analiz. 3. *Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*. <https://doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.19.03.1031>
- Lewis, J. A. (1988). Assessing the Effect of the Polytechnic, Wolverhampton on the Local Community. *Urban Studies*, 25(1), 53-61.
- Öztürk, S., Torun, İ., & Özkök, Y. (2011). Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları/Contributions Of Universities Established In Anatolia To The Socio-Economic Structure Of The Cities. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), Art. 16.
- Pellenberg, P. H. (2005). How to calculate the impact of a university on the regional economy. A case study of the University of Groningen, the Netherlands. *University of Groningen. Paper presented to the Conference on Knowledge and Regional Economic Development, organised by Regional Quantitative Analysis Research Group, University of Barcelona.—2005.*

- Saray, M. O., & eker, K. (2018). niversitelerin Őehir Ekonomisine Katkıları: İnönü niversitesi rneđi. *ađdaŐ Yerel Yönetimler Dergisi*, 27(4), 99-130.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK). (2022) Cođrafi İstatistik Portalı. Erişim adresi: <https://cip.tuik.gov.tr/>
- Vossensteyn, H. (2009). Challenges in Student Financing: State Financial Support to Students – A Worldwide Perspective. *Higher Education in Europe*, 34(2), 171-187. <https://doi.org/10.1080/03797720902867294>
- Yardımcı, A. (2019). İl ve Sektör Düzeyinde Ekonomik Temel arpanların En Küçük Kareler Yöntemi ile Tahmin Edilmesi. *BaŐkent Üniversitesi Ticari Bilimler Fakóltesi Dergisi*, 3(2), 1-24.
- Yavuzçehre, P. S. (2016). Üniversitelerin Kentlerine Etkileri: Denizli Pamukkale niversitesi rneđi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakóltesi Dergisi*, 21(1).
- Yayar, R., Őeker, H., & Karanfil, N. (2018). Amasya niversitesinin İl Ekonomisine Etkisi. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 55(635).
- Yazıcıoğlu, Y., & Erdoğan, S. (2014). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık.
- YÖK. (2022). *Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi*. <https://istatistik.yok.gov.tr/>
- Zeybek, H. İ., Cengiz, E., am, A. V., & am, H. (2018). *Gümüşhane niversitesinin İl Ekonomisine Katkısı*. Gümüşhane Üniversitesi Yayınları.

